

Houd rekening met natuurlijke vijanden

In de natuur komen veel nuttige insecten voor zoals lieveheersbeestjes, galmuggen, zweefvliegen en roofmijten. Deze natuurlijke vijanden kunnen helpen om plagen onder controle te houden. Vooral op vollegrondsbetrieben kom je bij het waarnemen van luis dikwijls ook natuurlijke vijanden tegen. Door rekening te houden met natuurlijke vijanden is spuiten minder nodig of kan een bespuiting in sommige gevallen zelfs achterwege blijven.

Via het kennisproject 'Weten van Water' delen we kennis aan belangstellende kwekers over waterkwaliteit en praktische maatregelen die helpen om de teelt duurzamer te maken en de waterkwaliteit verder te verbeteren. Geïntegreerde bestrijding en rekening houden met natuurlijke vijanden is één van deze maatregelen.

Herkennen

Komt u een aantasting van bladluis tegen kijk dan goed of er ook natuurlijke vijanden aanwezig zijn en of zij de plaag voldoende onder controle kunnen houden. Lieveheersbeestjes zijn bekend, maar de meeste andere natuurlijke vijanden zijn onbekender. Op deze flyer ziet u een aantal foto's van belangrijke natuurlijke vijanden die veel voorkomen op boomkwekerijbedrijven.

Zweefvlieg

Larve zweefvlieg

Larve lieveheersbeestje

Galmuglarven en luis

Lieveheersbeestje

Geparasiteerde luis

De foto's staan ook in de gids 'Ziekten, plagen en natuurlijke vijanden in de boomkwekerij en vaste plantenteelt' van Delphy.

Stimuleren natuurlijke vijanden

U kunt de aanwezigheid van natuurlijke vijanden op uw bedrijf stimuleren door bloemstroken aan te leggen. Bloemstroken of bloeiende gewassen lokken nuttige insecten, zoals gaasvliegen en zweefvliegen. De bloemen fungeren met hun stuifmeel en nectar als voedsel voor de volwassen insecten. Alleen de larven eten namelijk insecten. Deze volwassenen leggen daarom hun eitjes in kolonies van bladluizen. De larven helpen vervolgens mee om plagen onder controle te houden. Vanuit de akkerbouw is wel bekend dat bedrijven minder last hadden van luis in hun aardappels als ze bloemstroken rondom het perceel zaaiden. We noemen dit ook wel functionele agrobiodiversiteit.

Kies selectieve middelen

Is een bespuiting nodig, kies dan middelen die veilig zijn voor natuurlijke vijanden. Dit noemen we selectieve middelen. Deze middelen werken tegen bepaalde insecten of mijten, maar zijn niet of weinig schadelijk voor natuurlijke vijanden. Een voorbeeld is Teppeki tegen luis. Dit middel spaart natuurlijke vijanden. Dit in tegenstelling tot breedwerkende middelen als bijvoorbeeld Decis. Meer informatie leest u in de Gewasbeschermingsgids Boomteelt en Vasteplantenteelt.

Het project Weten van Water wordt uitgevoerd door Delphy en Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop. Zie voor meer informatie op www.boomkwekerswetenvanwater.nl

Het wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de Europese Unie, de provincie Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap van Rijnland in het kader van POP3 en loopt tot eind 2020.

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland

